

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF EDUCATION

КАТАЛОГ ИЗДАЊА 2024/2025

Од почетка свога рада, Факултет за образовање учитеља и васпитача је велику пажњу поклањао објављивању књига и часописа, а данас је значајан издавач стручне и научне литературе. За три деценије постојања објавио је више од две стотине књига у различитим областима научно-стручне и приручне литературе. У широком издавачком спектру највише је педагошко-дидактичких издања, затим књига из хуманистике, али и капиталних дела на којима су радиле десетине аутора из свих универзитетских центара у Србији и из окружења. Ипак, превасходно је реч о издањима у подручју методика из најразличитијих дисциплина, потом о монографијама у сфери педагогије, психологије, теорије књижевности и тумачења књижевних текстова, затим наставе језика, природе и друштва и математике, па књигама из информатике, филозофије, етике и других граничних области везаних за образовање и васпитање. Уз те важне књиге, у издању Факултета за образовање учитеља и васпитача објављени су и преводи књига иностраних, па и англосаксонских аутора. Факултет редовно објављује и часопис *Иновације у настави* који има висок научни рејтинг међу научним публикацијама код нас (М23) и који се од јануара 2018. године налази у престижној Ерих плус бази, као и часопис *Методичка теорија и пракса*, заједно са Заједницом учитељских факултета Србије. Осим самосталних издања, Факултет са другим угледним установама, издавачима припрема и заједнички објављује изузетно вредна научна дела. Објављивање монографија, уџбеника, стручних хрестоматија, разних приручника, али и друге литературе неопходне за успешно студирање једна је од основних обавеза наставника и сарадника. У јуну 2013. усвојен је и *Правилник о издавачкој делатности*, који је целовито и системски регулисао издавање уџбеника и друге литературе на Факултету.

Међу бројним издањима које је Факултет објавио треба поменути бар неке књиге. Ту су: *Дидактика I–III* проф. др Младена Вилотијевића, *Методика наставе математике* проф. др Мирка Дејића, *Методика наставе српског језика и књижевности у разредној настави* проф. др Вука Милаговића, *Методика наставе природе и друштва* и *Педагошко-методолошко усмеравање методике разредне наставе* проф. др Вељка Банђура, *Стил писања наставника* проф. др Ивице Радовановића, *Увод у психологију школског дејства* проф. др Аурела Божина, *Дете са посебним потребама у редовној школи* проф. др Јасмине Ковачевић, *Дидактика* проф. др Сефедина Шеховића, *Тумачење*

Библије проф. др Љубивоја Стојановића, хрестоматија *Књижевности* проф. др Владимира Цветановића, проф. др Вука Милатовића и проф. др Александра Јовановића, *Европски стандарди информатичких компетенција* проф. др Данимира Мандића и проф. др Мирославе Ристић, *Методика настава природе и друштва* проф. др Наде Вилотијевић, *Методика настава природе и друштва* Вељка Бенђура и Сање Благданић, *Уметности у ошћем образовању* проф. др Невене Хаџи Јованчић и *Социологија образовања* проф. др Ненада Кеџмановића. Током 2009. покренуте су две библиотеке: едисија Студије и едисија Академија. У првој су објављене књиге: *С речима и речником* Милице Радовић Тешић, *Мотивација за учење – теорије, принципи, примена* проф. др Биљане Требјешанин, *Божанска деца – прилози психологији даровитости* проф. др Аурела Божица, *Лексикологија и граматика у школи* проф. др Рајне Драгићевић, *Од буквара до чистијанки: методичка истраживања* проф. др Зоне Мркаљ, *(Пре)обликовање дејинства* Зоране Опачић, *Моментни наивности* Валентине Хамовић, *Активни језички процеси и говор свакодневне комуникације* Бојане Милосављевић, *Правилна и књижевнојезичка норма* Горана Зељића, *Учење и поучавање математике – једнакост са више (не)познатих* Маријане Зељић. У едисији Академија штампане су књиге *Разговори 1991–2004.* проф. др Новице Петковића, *Филозофија, политика и образовање* проф. др Мила Савића и *Изазови граничне књижевности* проф. др Петра Пијановића.

Факултет је организовао велики број научних и специјалистичких методичко-дидактичких скупова чији је резултат више од десет научних зборника. Међу њима су и књиге: *Иновације и традиција у образовању, Вредновање и рејтинги школе, Чиниоци и индикатори ефикасности и методе унапређивања основног васпитања и образовања* (све три заједно са Руском академијом образовања), *Дидактичко-методички аспекти промена у основношколском образовању, Одрасли о даровитој деци и младима, Имплементација иновација у образовању и васпитању – изазови и дилеме, Нове (ре)форме у образовању и васпитању – изазови и перспективе...* Факултет остварује веома добру сарадњу са двадесетак европских земаља, тачније са њиховим научно-образовним институцијама. У издавачком погледу издваја се сарадња са Педагошком школом из Новог Сонча у Пољској. Резултат те сарадње су тематски зборници посвећени различитим питањима савременог васпитања и образовања. Сваке године изађе по један заједнички припремљен зборник – једне

године у Новом Сончу, друге године у Београду. До сада је објављено више од десет таквих публикација у суиздаваштву Факултета за образовање учитеља и васпитача и Педагошке школе.

У оквиру пројекта *Поеџика српске књижевности за децу и младе* организовано је укупно пет научних скупова и објављено пет зборника (о делу Душана Радовића, Гроздане Олујић, Моме Капора, Григора Витеза и Мирослава Антића). У сарадњи са Институтом за књижевност и уметност објављени су зборници: *Милан Ракић и модерно њесништво*, *Поезија и њоеџика Јована Дучића*, *Посџсимболистичка њоеџика Ивана В. Лалића*, *Модерни класицистиа Јован Христџић*, *Поеџика Стџевана Раичковића*, *Песништво и књижевна мисао Миодрага Павловића*, *Песничке верџићкале Људомира Симовића* и *О њесмама, њоемама и њоезији Маџије Бећковића*.

Студије попут књига *Образовање на даљину* проф. др Мирославе Ристић и проф. др Данимира Мандића, *Метџодика информатџичкоџ образовања* проф. др Драга Бранковића и проф. др Данимира Мандића посвећене су вези нових медија и образовних процеса. Тим променама у образовном процесу посвећени су и уџбеници проф. др Данимира Мандића и проф. др Слободана Станојловића *Хиџермедији у насџави и учењу*, проф. др Младена Вилотијевића и проф. др Данимира Мандића *Уџрављање развојним њроменама у васџишњо-образовним инсџишњуџијама*, као и *Модели развијајуће насџаве I-II* проф. др Наде Вилотијевић и проф. др Младена Вилотијевића.

Утврђени *Стџандард о квалиџетџу уџбеника и друџе лиџератџуре* садржи критеријуме којих се наставници, односно аутори Факултета за образовање учитеља и васпитача, као и утврђене процедуре у верификацији понуђених рукописа, стриктно придржавају. Ти критеријуми и процедуре поштују се у прихватању и припреми за штампу различитих рукописа за уџбенике, дела у области монографске литературе, бројних приручних издања и периодичних публикација. Практично, за све кључне научне дисциплине које се изучавају на Факултету написане су, приређене и одштампане књиге које значајно помажу унапређивању научног рада на њему, па и саме наставе. Реч је о књигама из дидактике и методике (за разне дисциплине), психологије личности и развојне психологије, српског и страних језика, уметности и теорије књижевности, увода у књижевност и књижевности за децу и младе, математике, информатике и менаџмента, природе и друштва, социологије

образовања и основа школског законодавства, историје културе и белетристике која прати прописане програме из књижевности. Треба споменути и књиге из различитих области млађих колега: Јелена Станковић, *Математика 1*, Невена Буђевац, *Психологија образовања*, Јелена Панић Мараш, *Певање и приповедање, људски модернизма у модерној српској књижевности за децу*, Владимир Вукомановић Растегорац, *Увод у методiku развоја говора*, као и уџбеничку литературу за стране језике ауторки Ане Вујовић, Наташе Јанковић, Марине Цветковић, Зорице Савић Ненадовић и Маријане Пајванчић.

Факултет је био и суиздавач појединих издања са Институтом за педагошка истраживања (Сања Благоданић, Милица Марушић Јаблановић *Када научено постојане научно*), Српском књижевном задругом (*Наивна прича* Петра Пијановића, *Антологија косовскометохијских приповедача 1871–1941* Владимира Цветановића, *Путописи српске авангарде* Слађане Јаћимовић и *Поетика дајке Гроздане Олујић Зоране Опачић*), Службеним гласником (Слађана Јаћимовић, *Певање на људу*, Валентина Хамовић, *Поетика чистио даха*, Јелена Панић Мараш, *Еројска у романима Црњанској*), Академском књигом (Слободан Рељић, *Буквар медијске писмености*) и удружењем грађана Луткеф (*Четири века ЛУТКЕФ-а: Лушкарски едукацијни фестивал (ЛУТКЕФ) 1996–2021*).

Да Факултет чува сећање на некадашње професоре сведочи и зборник *Методика и поетика Вука Милашовића*, објављен поводом једне деценије од професорове смрти, као и Зборник посвећен недавно преминулом професору, проф. др Александру Јовановићу, који је у штампи.

Пре готово једне деценије припремљен је и објављен (2014) велики *Лексикон образовних термина*. Реч је о колективном ауторском делу на чијој припреми је било ангажовано више од стотину тридесет аутора са Факултета за образовање учитеља и васпитача, али и професора са других факултета и института из целе земље. Аутори су написали укупно 1282 одреднице. Оне синтетичу појмове из наука које се изучавају на учитељским и другим наставничким факултетима. Као монументално лексикографско дело, *Лексикон* је 2015. на Сајму књига у Београду добио награду за допринос науци. Уредник овог капиталног издања је и дугогодишњи руководилац издавачке делатности Факултета, проф. др Петар Пијановић.

Пажњу научне јавности изазвао је још један колективни пројекат садржан у едицији Монографије, која је основана 2007. са задатком да објављује докторске и магистарске радове наставника и сарадника. До 2023. у овој едицији објављене су 34 књиге. Све оне су прошле уобичајену процедуру у академском поступку припреме и одбране тих радова – будућих књига – а некад су их препоручивали за штампу и угледни професори изван састава комисија за одбрану предметних тема. И таква верификација упућује на значај, научну поузданост и актуелност издања у едицији Монографије. Зато је ова едиција 2017. добила специјално признање на Сајму књига у Београду. У образложењу награде, жири између осталог наводи: „У престижној едицији Монографије Факултет за образовање учитеља и васпитача из Београда представио се довршеним комплетом од тридесет књига који представља издавачки подухват у домену универзитетске, односно научно-стручне литературе. Избором тема, научном артикулацијом постављених проблема, ова едиција је вредан допринос просветно-педагошкој мисли и стваралаштву. Она је резултат вишегодишњег плодног истраживачког рада ове високошколске установе.”

Та оцена, исказана уочи тридесетогодишњице Факултета, подстрек је нашем издаваштву и у времену које долази, односно будућим настојањима да својим књигама и часописима у штампаној и дигиталној форми стално потврђује своју лидерску улогу међу сродним факултетима у Србији.

Јелена Панић Мараиш

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF EDUCATION

Образовање учитеља у новом веку код нас је почело у Кнежевини Србији 1871, оснивањем учитељске школе у Крагујевцу. За три године биће навршен век и по од тог оснивања које је изузетно значајно не само за просветну већ и за културну историју српског народа. Код Срба је факултетско школовање учитеља започело тек 122 године касније оснивањем Учитељског факултета у Београду (1993), од тада је ова наставно-научна установа постала саставни део Београдског универзитета и његове академске заједнице.

Поводом јубилеја тридесет година од када је Учитељски факултет постао саставни део Београдског универзитета објављена је *Монографија Учитељског факултета*, која целовито представља садржај рада, програмске основе и изузетне резултате које је Факултет постигао у том периоду. Томе и перспективама образовања посвећен је уводни текст „Нова образовна парадигма – васпитач и учитељ 21. века” проф. др Данимира Мандића, садашњег декана Факултета за образовање учитеља и васпитача. У Монографији су приказани и студијски планови за оба смера – учитељски и васпитачки – на сва три нивоа студирања, које чине основне, мастер и докторске студије. Значајна пажња посвећена је, такође, историјату школовања учитељског и васпитачког кадра код Срба, затим данашњој организацији Факултета, научноистраживачком раду, међународној сарадњи, издавачкој делатности, библиотеци и студентском животу.

*Учитељски
факултет
1993–2023*

Године 2023. навршено је четврт века од почетка факултетског образовања учитеља у Новом Пазару, као наставном одељењу Учитељског факултета. Ваља напоменути да до тога није дошло случајно, већ је овај град одабран са јасним циљем да се у њему настави нешто започето још 1946. године. Наиме, те године, постављени су темељи образовања учитеља у оквиру новоотворене Учитељске школе у Новом Пазару, дуго година, можемо слободно рећи, најзначајније образовне институције на том простору Републике Србије у наредних скоро тридесет година. Тада је, нажалост, 1974. угашена да би 1998. године било основано наставно одељење Учитељског факултета из Београда. Данас, после двадесет пет генерација дипломираних учитеља, уз одскора три нове генерације будућих васпитача, наставно одељење у Новом Пазару с правом слави вредан јубилеј.

Монографија *Учиџељски факулџетџи: Наставно одељење у Новом Пазару 1998–2023.* целовито представља садржај рада, програмске основе и резултате које је Наставно одељење постигло у том периоду.

Жителски факултет

*Наставно одељење
у Новом Пазару*

1998–2023.

Лексикон образовних ѿермина (ЛОТ) колективно је дело професора Учитељског факултета из Београда, као и других уважених сарадника ангажованих на овом послу. Они су заједно створили *Лексикон*, који је на савремен начин селектовао и сабрао, систематизовао и протумачио све битне појмове из наука које се изучавају на учитељским и другим наставничким факултетима. У том смислу ЛОТ није само педагошки пошто, уз дидактику и све методике, објашњава кључне термине из области као што су психологија и филозофија, социологија и антропологија, језик и књижевност, математика и информатика, култура и уметност, затим историја и знања везана за природу и друштво. *Лексикон образовних ѿермина* резултат је рада 132 аутора који су обрадили, односно написали текстове за 1282 одреднице, укупног обима око 130 ауторских табака. Ово монументално научно издање, рађено двостубачно у А4 формату, штампано је на квалитетном папиру и у тврдом повезу. Осим главних текстова, уз које иде и селективна литература, у *Лексикону* постоје и упутне одреднице које омогућавају лаку и једноставну употребу ове корисне књиге.

ЛЕКСИКОН ОБРАЗОВНИХ ТЕРМИНА

УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

2025

За издавача: проф. др Данимир Мандић, декан

Монографија *Хеуристичка настава у природи и друштву* аутора Ивка Николића, Горане Старијаш и Наде Вилотијевић представља значајан допринос савременој педагошкој теорији и пракси. Ово дело је посебно корисно за студенте учитељских и педагошких факултета, наставнике у пракси и истраживаче у области образовања, јер указује на могућности унапређења васпитно-образовног процеса применом хеуристичке наставе и стављањем ученика у центар образовног процеса. Монографија је структурирана тако да читаоцу пружи темељно разумевање теоријских основа хеуристичке наставе, али и методичке смернице за њену примену у настави природе и друштва. Такође, она пружа драгоцену подршку студентима и наставницима, али и свим заинтересованим истраживачима и практичарима у области васпитања и образовања. Пре свега, она доприноси унапређењу квалитета наставе и представља подстицај за даље унапређивање хеуристичког приступа у образовању.

Ивко Николић
Горана Старијаш
Нада Вилотијевић

ХЕУРИСТИЧКА НАСТАВА ПРИРОДЕ И ДРУШТВА

Предметни уџбеник *Неговање говора у врџићу* Вишње Мићић конципиран је тако да прати достигнућа науке о настави (методике васпитно-образовног рада, методике наставе српског језика и књижевности и методике развоја говора), педагогије, психологије и других сродних области. Поглавља која чине садржинску структуру су: „Неговање претчиталаца“, „Подстицање разумевања прочитаног“, „Подстицање језичког развоја деце“, „Зачеци кодирања и декодирања“ и „Подстицање развоја графомоторике“. Како ауторка наводи у уводној речи, уџбеник је намењен студентима Факултета за образовање учитеља и васпитача, на предмету *Методика развоја говора II*, а може бити занимљив и користан васпитачима у пракси, сарадницима у предшколском васпитно-образовном раду, као и радозналим родитељима предшколске деце. Полазећи од теоријског диференцирања сложених елемената феномена говорног развоја деце, прилагођеног „студенту читаоцу као саговорнику“, ауторка свако поглавље завршава прагматичним поставкама које представљају подстрек методичкој пракси, те на тај начин обликује добро утемељен и инспиративан увид у могућности неговања говора у предшколској установи. Посебну вредност рукописа представљају анегдоте из перспективе одраслог (родитеља) које илуструју одређене појаве у децем развоју говора и писмености и иницирају промишљање назначених проблема.

Вишња Мићић

НЕГОВАЊЕ ГОВОРА У ВРТИЋУ

Уџбеник за студенте

Зборник радова настао је као резултат учешћа великог броја домаћих и иностраних истакнутих истраживача, младих научника и стручњака из различитих области на међународној научној конференцији *Умешности васпитања и образовања у свету који се мења*. Конференција је одржана 1. јуна 2024. године на Факултету за образовање учитеља и васпитача Универзитета у Београду у сарадњи са више научних институција из земље и иностранства. Објављивање овог зборника израз је настојања да се резултати истраживања учине доступним широј јавности, са циљем да се подстакне даља научна и стручна расправа на бројне теме које су отворене на самој конференцији.

Зборник радова обухвата широк спектар тема, у оквиру 23 текста, груписана тематски у неколико целина. Тематска разноликост и ширина приступа представљених у овом зборнику одраз су актуелних и сложених изазова са којима се образовање данас суочава у светлу технолошких, еколошких и друштвених промена. Радови понуђени у зборнику пружају вредан увид у најновија истраживања и пружају могућност за даља промишљања и разумевање тема из области педагогије, психологије, методике наставе и других сродних области.

Међународни научни скуп

**УМЕТНОСТ ВАСПИТАЊА
И ОБРАЗОВАЊА
У СВЕТУ КОЈИ СЕ МЕЊА**

Књига сажетакa
Београд
1. јун 2024.

International scientific conference

**ART (OF) EDUCATION
IN
A CHANGING WORLD**

Book of Abstracts
Belgrade
1 June 2024

Монографска студија проф. др Уроша В. Шуваковића *Р. А. Рајс Пред злочином није мојућа неутралност* објављује се поводом 110 година доласка Арчибалда Рајса у Краљевину Србију (1914) и 95 година од његове смрти (1929). Шуваковић се дуже од деценије бави истраживањем Рајсовог социолошког доприноса у проучавању српског друштва у коме је он живео, али и његовим моралним врлинама које и данас могу да служе за пример. Због тога ова студија, у облику засебних поглавља, садржи како раније објављене Шуваковићеве радове о Рајсу, већином публиковане на енглеском језику, па се сада чине по први пут доступним нашој публици, тако и поглавља која представљају резултате Шуваковићевих новијих истраживачких напора, који до сада нису уопште публиковани.

Друго издање, аутор је допунио са две главе, од којих се једна односи на методолошке напомене о потреби друштвене контекстуализације историјских чињеница, а друга се бави истраживањем Рајсових схватања универзитета и његове аутономије, положајем универзитетских професора, као и школском политиком Краљевине СХС, на основу чега га аутор монографије сматра „претечом заснивања социологије васпитања и образовања на нашим просторима“.

Суиздавачи ове студије су Матица српска, Архив Војводине и Универзитет у Београду – Факултет за образовање учитеља и васпитача.

150 година од рођења

Урош В. Шуваковић

**Р. А. РАЈС
ПРЕД ЗЛОЧИНОМ
НИЈЕ МОГУЋА НЕУТРАЛНОСТ**

Друго, допуњено издање

Матица српска
Архив Војводине
Универзитет у Београду – Факултет за образовање учитеља и васпитача

Тематски зборник *Култура, образовање и њихово приређење* приређен је у спомен редовном професору Учитељског факултета, књижевном историчару и критичару, бившем декану и председнику Националног просветног савета. У својој плодној каријери Александар Јовановић био је значајни проучавалац српске поезије, културе и образовања. Педесет аутора из земље и региона бави се истраживањем његових научних, културних и образовних достигнућа, као и проблемским питањима којима се посвећивао. У складу са тиме радови су груписани у више целина.

Највећи део зборника чине радови посвећени Јовановићу као „тумачу светлости и културе“. Радовима се осветљавају његове књижевнокритичке методе као и укупни допринос тумачењу поезије и националне књижевности. Највећи интерес истраживача посвећен је његовом изучавању поезије Ивана В. Лалића, Милосава Тешића, Душана Васиљева, Љубомира Симовића. Пажња је посвећена и његовој књизи разговора са песницима *Порекло њесме*, радовима о поетици прозе, књижевности за децу и антологичарском раду.

Посебна целина зборника посвећена образовним темама: књизи *Како предавати књижевност*, Јовановићевим академским силабусима и професури, уџбеницима, методичким начелима у неговању националног идентитета, његовој визији наставника као човека културе, водича кроз духовно наслеђе, те путовањима и екскурзијама које је изводио у оквиру својих предмета са циљем упознавања српске културе.

Саставни део зборника сачињавају сећања његових колега, сарадника, пријатеља, песника и писаца са којима је сарађивао и о чијим делима је писао, као и полазника курса *Историја српске културе* којим је руководио, те Програмским одбором НОКЦ „Вук Караџић“ у Тршићу. Овим зборником слика о личности и делу професора Александра Јовановића, као и многим улогама које је заузимао у српској култури, књижевности и образовању добија пуноћу и топлину.

КУЛТУРА, ОБРАЗОВАЊЕ И ПАМЋЕЊЕ

Зборник у част
професора Александра Јовановића

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF EDUCATION

Вмире педагоііки: уцбеник рускої језика за учийшеље и васийиаче
Маријане Папрић резултат је дугогодишњег ауторкиног искуства у извођењу наставе руског језика на Факултету за образовање учитеља и васпитача у Београду. Иако првенствено намењен будућим стручњацима у области предшколског и основношколског образовања, уцбеник може наћи примену код ширег круга корисника који желе да обнове или прошире своје знање руског језика. Структуру уцбеника чини девет тематских целина са одабраним педагошким текстовима, граматичким одељцима, рубрикама за развој говора, прилозима за додатни рад и мини речницима. Лекције се тематски надовезују једна на другу, проширујући и надограђујући основну идеју уцбеника – афирмацију учитељског и васпитачког позива и важност стицања академских знања и вештина за рад у педагошкој струци. Уцбеник се одликује брижљиво одабраним и дидактичко обрађеним темама актуелним за поменуте професије, системом вежбања који је разгранат, функционалан и прилагођен предзнању и потребама студената којима је намењен, комуникативном оријентацијом свих уцбеничких материјала, а пре свега афирмисањем педагошког позива и мотивисањем студената за бављење струком за коју су се определили.

Маријана Папрић

В МИРЕ ПЕДАГОГИКИ

УЏБЕНИК РУСКОГ ЈЕЗИКА ЗА УЧИТЕЉЕ И ВАСПИТАЧЕ

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
FACULTY OF EDUCATION
UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF EDUCATION

Монографија *Алгебарски закони у почетној настави математике* Милане Дабих Борић критички разматра теме које су суштински важне за планирање и осмишљавање наставе алгебре и математике уопште. Ова књига указује на важност развијања алгебарских идеја и алгебарског мишљења у почетном математичком образовању, као и на потешкоће које се јављају неадекватним приступом у формирању алгебарских појмова. Узевши у обзир централну улогу алгебарског расуђивања у математици, самим тим и у школској математици, разумевање његовог развоја има широк значај за математичко образовање. Кроз приказивање резултата емпиријског дела истраживања, монографија описује ефекте примене различитих репрезентација на разумевање алгебарских закона и нуди једно од могућих решења у структури и разрази алгебарских садржаја. Изузетно комплексан истраживачко-аналитички задатак који је постављен и решења која су за њега понуђена чине ову монографију незаобилазним штивом за упознавање и разумевање свих аспеката методике почетне наставе алгебре. Осветљавајући претпоставке које су нужне за разумевање математике од стране ученика, монографија пружа оквир унутар којег и искусни наставници могу размишљати о сопственој пракси, ревидирати је и унапредити је.

ЕДИЦИЈА
МОНОГРАФИЈЕ

Милана Дабић Боричић

АЛГЕБАРСКИ ЗАКОНИ У ПОЧЕТНОЈ НАСТАВИ МАТЕМАТИКЕ

Монографија под називом *Значај имплементације усмерених физичких активности за оптималан развој моторичких способности предшколске деце* представља значајан научни допринос у области физичког развоја предшколске деце. Аутор, др Филип Којић, користи интердисциплинарни и емпиријски приступ како би понудио конкретна решења за унапређење физичког васпитања, у складу са индивидуалним потребама и интересима деце предшколског узраста. Овом студијом је створена научна подлога за процењивање нивоа моторичке развијености детета потребног за успешно укључивање у иновативне програме. Научни значај овде спроведеног истраживања огледа се и у доприносу разумевања међусобног односа и повезаности физичког развоја са осталим аспектима развоја, о чему постоји низ непознаница у наукама које се баве човеком, док практичну вредност потврђује очекивање да ће, захваљујући научно прикупљеним и провереним подацима, од сада систематска имплементација усмерених физичких активности утицати на оптималан физички развој предшколске деце.

Резултати до којих је аутор дошао вредан су прилог предшколској педагогији, теорији и методици физичког васпитања, имајући поред теоријске вредности и применљивост у пракси.

Филип Којић

ЗНАЧАЈ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ
УСМЕРЕНИХ ФИЗИЧКИХ АКТИВНОСТИ
ЗА ОПТИМАЛАН РАЗВОЈ
МОТОРИЧКИХ СПОСОБНОСТИ
ПРЕДШКОЛСКЕ ДЕЦЕ

Монографска студија *(Не)могуће границе поезије за децу и младе – методички и рецепцијски аспекти* Бојана Марковића истражује поетику и поезију песника Александра Вуча, Оскара Давича и Васка Попе. У овој књизи, унутар опуса три песника (од надреализма до Попе) прати се и анализира јединствена линија авангардне (надреалистичке и неоавангардне) поетике и распознају се њене доминанте и константе, као и разлике, значајне за конституисање авангардне поезије за децу и младе у српској књижевности. У фокусу научног истраживања нашао се селективни корпус књижевних дела ових аутора која егзистирају на рубној/граничној позицији између поезије „за одрасле” и поезије за децу и младе. Посебан допринос методички наставе књижевности представља анализирање и разматрање могућности рецепције авангардне поезије код ученика, као и примена одређених поступака и радњи у настави. Аутор се труди да препозна особености млађег школског читалачког доба следећи усмерења: Шта је то узраст у настави књижевности? Разумеју ли деца поезију која је првенствено намењена одраслима, те на који начин и у којим условима је то могуће? На основу којих тачно критеријума се одређује да ли је дело примерено одређеном узрасту или не? Да ли се у довољној мери испитују границе узраста у разумевању књижевних текстова и како? Обимном монографском студијом дат је леп прилог обликовању једног новог, компетентног и методолошки заснованог пута методике која се снажно ослања на научна, књижевноисторијска и поетичка упоришта у проучавању песништва.

ЕДИЦИЈА
МОНОГРАФИЈЕ

Бојан Марковић

(НЕ)МОГУЋЕ
ГРАНИЦЕ ПОЕЗИЈЕ
ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ

Практикум из Методике наставе информатике намењен је будућим учитељима, као и свима који желе да стекну компетенције за савремено извођење наставе информатичких предмета на млађем основношколском узрасту са посебним фокусом на наставни предмет *Дигитални свет*. Основни циљ аутора ове публикације је да омогући студентима квалитетно и самостално овладавање садржајима предмета, кроз повезивање теоријских знања и практичне примене. Садржај рукописа је приказан у јасним и прегледним сегментима: преглед развоја методике наставе информатике, упутства за рад на вежбама, дневник праћења наставе *Дигиталног света* као и сегмент за припремање испита. Поред наведеног, практикум подстиче студенте на активно учешће, истраживање и академску сарадњу кроз размену корисних интернет извора, образовних видео материјала и дигиталних алата. Практикум представља савремени дидактичко-информатички водич који обједињује теорију, наставну праксу и дигиталну технологију, припремајући будуће учитеље за квалитетно, креативно и одговорно извођење наставе информатичких садржаја у основној школи.

Мирослава Ристић
Данимир Мандић
Гордана Стоковић
Ивана Марковић
Јелица Бабић
Софија Матовић

МЕТОДИКА НАСТАВЕ ИНФОРМАТИКЕ

Практикум

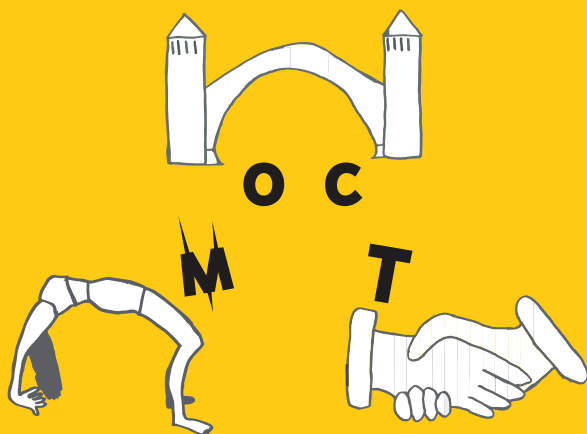
UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF EDUCATION

Збирка *шестова из лексикологије* аутора Милице Радовић Тешић, Бојане Милосављевић и Љубице Весић представља допунску литературу за предмет *Српски језик II – Лексикологија*, који се изучава на Факултету за образовање учитеља и васпитача у Београду. Тестовима из ове збирке омогућава се студентима да на практичан начин усвајају и појмове и термине из области лексикологије и лексикографије, да стичу већу свест о значењима и употреби речи, да богате свој речнички фонд, али и да имају бољи увид у то шта се све може о речима сазнати из њиховог описа у речницима, а пре свега да знају да читају речнике и да стекну сталну навику да их користе у будућем раду.

Збирку сачињава 30 тестова, од којих сваки има по 25 питања. Тестове прате и решења, дата на крају књиге. Овако осмишљеним тестовима настоје се унапредити и конкретна знања из лексикологије и лексикографије, која полазници стичу на предавањима и вежбама из предмета *Српски језик II – Лексикологија*, као и општа умећа тумачења књижевних и стручних текстова у читанкама и уџбеницима који их као учитеље чекају у практичној настави.

Милица Радовић Тешић • Бојана Милосављевић • Љубица Весић

ЗБИРКА ТЕСТОВА ИЗ ЛЕКСИКОЛОГИЈЕ

Часопис *Иновације у настави* објављује прегледне и оригиналне истраживачке радове из наука и научних дисциплина које третирају наставни процес на свим нивоима васпитања и образовања у циљу његовог унапређења и модернизације. Осим научних радова, у часопису *Иновације у настави* објављујемо преведене радове, информативне прилоге и приказе (књига, рачунарских програма, образовних софтвера, научних пројеката, скупова и др.), као и стручне радове и информације. Факултет за образовање учитеља и васпитача у Београду (као издавач) и међународни уређивачки одбор *Иновација у настави* опредељени су ка истраживањима наставе и резултатима појединаца и тимова који у предшколским, школским, универзитетским и ваншколским установама примењују тековине педагогије, њених дисциплина (дидактике и методика наставе појединих наставних предмета и/или области) и сродних наука; ка подршци истраживачима и практичарима у њиховим настојањима да усмеравају процес наставе ка задовољавању савремених васпитних и образовних потреба наставника и ученика. Часопис је доступан професорима, наставницима, сарадницима и студентима у библиотекама свих учитељских факултета и већине наставничких факултета у Србији и другим земљама. Часопис *Иновације у настави* се налази на листи научних публикација Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, као и у међународној бази EBSCO.

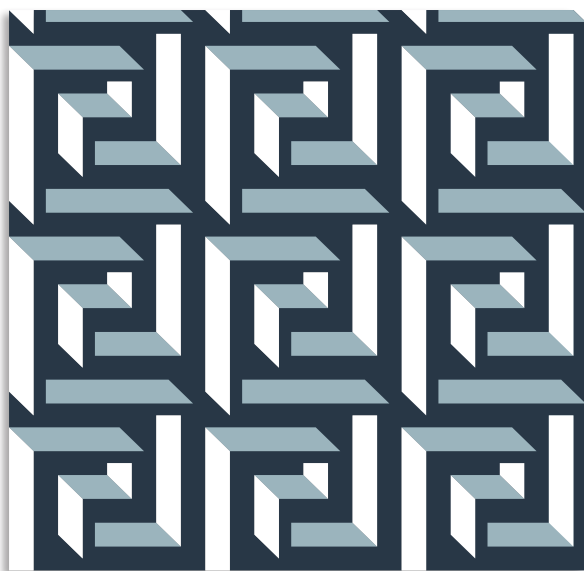
Иновације у настави

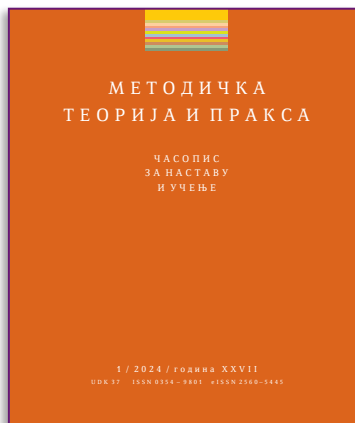
Вол. 38

бр. 3

2025.

Факултет за образовање
учитеља и васпитача, Београд

Часопис *Методичка теорија и љракса* објављује оригиналне истраживачке радове, прегледне и стручне радове из наука и научних дисциплина које обрађују наставу и учење на свим нивоима образовања и васпитања с циљем унапређивања и иновирања наставног процеса. Осим научних и стручних радова, у часопису *Методичка теорија и љракса* објављују се и радови у рубрикама: прикази, културна историја, именик, дела, личности, вредности, преузето

из... Часопис објављују Заједница учитељских факултета Србије (издавач) и Факултет за образовање учитеља и васпитача у Београду (извршни издавач). Међународна редакција *Методичке теорије и љраксе* опредељена је ка научном и професионалном развоју који подразумева стално преиспитивање и развијање компетенција наставника на пословима образовања и васпитања ради ефикаснијег обављања наставног процеса и унапређивања развоја ученика и њихових постигнућа. Часопис је доступан професорима, асистентима, наставницима, сарадницима, студентима у библиотекама свих учитељских факултета у Србији и Републици Српској и Универзитетској библиотеци Београда. *Методичка теорија и љракса* налази се на листи научних публикација Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (категорија М51).

2024

Уџбеник *Методика упознавања околине* ауторке проф. др Горда-не Мишчевић представља драгоцену и комплексно остварење које успешно обједињује теоријско-концепцијску и апликативну димензију и представља ризницу драгоцених примера за иновирање методичке теорије и праксе.

Приступ за који се одлучила ауторка омогућава сагледавање специфичности упознавања околине на предшколском узрасту из више углова. Широка елаборација и интердисциплинарни приступ у сагледавању различитих могућности реализовања активности из упознавања околине, само су неке од специфичности ове књиге. Посебан квалитет овом уџбенику дају и визуелни материјали (фотографије, екрански прикази) који олакшавају разумевање сегмената овог рукописа. У овој књизи дат је и велики број конкретних примера и могућих сценарија за реализацију активности из области упознавања околине. Безбедносни аспект током васпитно-образовног рада у предшколским установама се потенцира кроз целу књигу, чиме је послата јасна порука читаоцу о његовом значају. Посебну вредност овог универзитетског уџбеника чине поглавља *Повезаност деце са природним окружењем* и *Дидактички медији који се користе у области упознавања околине*, у којима се указује на могућности примене савремених технологија у предшколским установама. Овим темама до сада није посвећена потребна пажња у публикацијама намењеним будућим васпитачима.

Гордана Мишчевић

МЕТОДИКА УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

Студија *Правне основе школског законодавства Републике Србије* др Данијеле Костадиновић има за тему важну област која поседује неспоран значај не само за правни поредак Републике Србије већ и за српско друштво у целини у непрестаном процесу унапређивања српског образовног система. У том смислу, ауторка поставља за циљ проширење теоријско-нормативних основа нормативних решења образовања. Ово проширење усмерено је и на однос државе и образовања у савременом друштву. Анализа је пре свега усмерена на теоријско промишљање институција образовног система, али и на врло важан аспект сваког модерног политичког система – прагматично-политичке разлоге који често утичу на нормативна решења у уређивању образовања.

Дело је покушај ауторке да систематизује кључна питања која проистичу из нормативног аспекта система образовања и васпитања у Републици Србији. Ово тим пре јер је неопходно да се учесници у образовним установама квалитетније информишу, на првом месту учитељи, васпитачи, стручни сарадници, наставници, а потом и сви остали који су укључени у образовни систем Србије. Сам наслов књиге сведочи о покушају ауторке да анализира нове и актуелне трендове у области образовања које подразумева доношење низа докумената који имају за циљ подизање квалитета образовања као императив за двадесет први век. Стога, реч је о студији која повезује не само интересовање студената, теоретичара и практичара Факултета за образовање учитеља и васпитача и Правног факултета, већ има и велики значај за српски поредак и друштво.

Књига је вредан прилог школском законодавству и вредност овог дела је утолико већа када се има у виду чињеница да је веома мало монографских и других публикација из области школског законодавства.

Данијела Костадиновић

ПРАВНЕ ОСНОВЕ
ШКОЛСКОГ ЗАКОНОДАВСТВА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Мултимедијални Универзитетски уџбеник вокално-инструменталне наставе/музике др Радмиле Стојановић и доц. др Озренке Бјелобрк Бабић заједничко је издање Факултета за образовање учитеља и васпитача у Београду и Филозофског факултета у Бањој Луци. Књига представља комбинацију класичног штампаног медија са методичким упутствима за учење музике и савременог електронског медија – ДВД са дигиталним анимацијама брижљиво припремљених музичких примера (22 песме) из програма за музичко описмењавања учитеља и/или васпитача сродних факултета. Универзитетски уџбеник вокално-инструменталне наставе/музике за интерактивно учење свирања на клавиру са певањем обезбеђује умреженост садржаја штампаног и дигиталног медија, нотне записе музичких примера и материјале за проверу знања и вештина у непосредној, онлајн и/или хибридној настави. Музички садржаји су утемељени на матерњем музичком језику, организовани према методи четвороетапног учења музике и усклађени са принципом убрзаног учења – *accelerated learning*, који се користи у раду са студентима.

Радмила Стојановић
Озренка Бјелобрк Бабић

УНИВЕРЗИТЕТСКИ УЏБЕНИК ВОКАЛНО-ИНСТРУМЕНТАЛНЕ НАСТАВЕ/МУЗИКЕ

Београд, 2024.

Монографска студија проф. др Уроша В. Шуваковића *Р. А. Рајс Пред злочином није могућа неутралност* објављује се поводом 110 година доласка Арчибалда Рајса у Краљевину Србију (1914) и 95 година од његове смрти (1929). Шуваковић се дуже од деценије бави истраживањем Рајсовог социолошког доприноса у проучавању српског друштва у коме је он живео, али и његовим моралним врлинама које и данас могу да служе за пример. Због тога ова студија, у облику засебних поглавља, садржи како раније објављене Шуваковићеве радове о Рајсу, већином публиковане на енглеском језику, па се сада чине по први пут доступним нашој публици, тако и поглавља представљају резултате Шуваковићевих новијих истраживачких напора, који до сада нису уопште публиковани.

Суиздавачи ове студије су Матица српска, Архив Војводине и Универзитет у Београду – Факултет за образовање учитеља и васпитача.

110 година од доласка у Србију
95 година од смрти

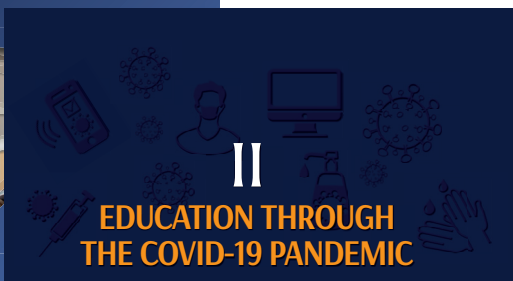
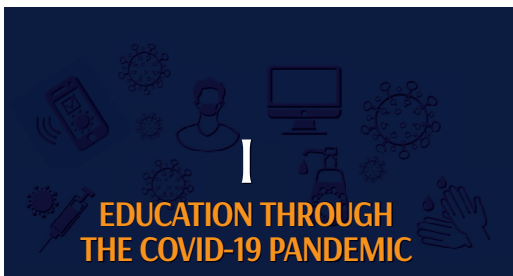
Урош В. Шуваковић

*Р. А. РАЈС
ПРЕД ЗЛОЧИНОМ
НИЈЕ МОГУЋА НЕУТРАЛНОСТ*

Матица српска
Архив Војводине
Универзитет у Београду – Факултет за образовање учитеља и васпитача
2024.

Тематски зборник међународног значаја *Education Through the Covid-19 Pandemic* (Образовање током пандемије КОВИД-19) представља двотомну приређену монографију, са преко 50 поглавља, у којој се са становишта проблема у образовању сагледава пандемија ове болести. У зборнику, који се у целости публикује на енглеском језику, заступљени су радови учесника из више европских држава који су, са становишта истраживања унутар дисциплина којима се баве, показали утицаје, последице и промене изазване избијањем ове пандемије.

Главни и одговорни уредник читавог издања је проф. др Данимир П. Мандић, уредници Првог тома који је насловљен „Pedagogical, Didactic and Methodological Aspects“ („Педагошки, дидактички и методички аспекти“) су проф. др Сања Благданић и проф. др Ивко А. Николић, док су уредници Другог тома „Socio-Humanistic Aspects“ („Друштвено-хуманистички аспект“) проф. др Урош В. Шуваковић и проф. др Дејан Вук Љ. Станковић.

Студија *Текст као водич. Иманентна методика у разредној настави књижевности* представља логичан наставак досадашњег научног рада Валерије Јанићијевић и ширење усредсређености на нова а сродна поља интересовања. Залажући се доследно за модеран приступ методици српског језика и књижевности, ауторка полазећи од књижевноисторијског погледа на ову научну област долази до конкретног и методички-аналитичког приступа појединачним наставним темама и књижевним остварењима. Иманентна методика у разредној настави књижевности за своје основно полазиште узима књижевни текст и његову природу, од чега зависи методичко обликовање тумачења текста на часу и организација самог часа. На примерима песама из савремене поезије за децу и изабраним делима из наставне лектире Валерија Јанићијевић, брижљивом анализом, дубоким и јасним увидима, показује на који начин треба приступити књижевним делима задатим наставним програмом и колико је истинско разумевање текста битно у његовом сврсисходном приближавању ученицима. Овом књигом, наставници разредне наставе и студенти који се оспособљавају за учитељски позив, биће подстакнути да развијају критичко мишљење својих садашњих и будућих ученика, њихове истраживачке способности, као и литерарни сензибилитет. Са друге стране, иако је професионално усмерена ка разредној настави књижевности, ауторка се својим анализама и закључцима представља као суверени методичар књижевности који се обраћа наставницима и ученицима различитих узраста и предиспозиција.

ЕДИЦИЈА
СТУДИЈЕ

Валерија Јанићијевић
ТЕКСТ КАО ВОДИЧ

Уџбеник *Психологија образовања за васпитаче* ауторке Невене Буђевац, писан је за студенте Факултета за образовање учитеља и васпитача Универзитета у Београду, са смера за образовање васпитача. Ипак, нудећи релевантан избор нових и актуелних сазнања из области психологије образовања и посебно захваљујући приступачном и занимљивом начину излагања и јасној фокусираности на децу предшколског узраста, књига може бити корисна и васпитачима који већ раде у вртићима и желе да освеже и унапреде своја знања, али и свима који се у свом професионалном раду баве децом, као и родитељима.

Према избору садржаја, уџбеник покрива све значајне теме савремене психологије образовања релевантне за рад са децом предшколског узраста. Језик којим је уџбеник писан је врло питак, приступачан, а истовремено и веома прецизан, и представља посебну врлину овог уџбеника. С обзиром на то да кохерентан уџбеник у области психологије васпитања и образовања деце предшколског узраста није објављен на нашем простору око две деценије, ова књига представља вредан допринос психолошкој литератури.

Невена Буђевац

Психологија образовања

ЗА ВАСПИТАЧЕ

UNIVERZITET U BEOGRADU
UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF EDUCATION

UNIVERSITY OF BELGRADE
FACULTY OF EDUCATION

Краљице Наталије 43
11 000 Београд, Србија
тел: 011/2686 787, 3615 225
факс: 011/2641 060
e-mail: dekanat@uf.bg.ac.rs
www.uf.bg.ac.rs